

Nr 38

Av herr **Hamrin m. fl.**, om avslag å *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vetenskaplig verksamhet vid Vetenskapsakademien.*

I en vid 1958 års riksdag väckt motion (II: 124) hemställdes, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om en utredning rörande almanacksprivilegiet samt tillskapande av garantier för att inkomsterna av detta privilegium under betryggande kontroll komma vetenskap och forskning till godo. I motiveringen omnämndes bland annat, att Vetenskapsakademien använt betydande penningbelopp till bland annat advokat- arvode åt en jurist, som anlitats för akademiens aktion mot chefen för naturhistoriska riksmuseets paleobotaniska avdelning, professor Olof Selling.

Allmänna beredningsutskottet konstaterade i sitt utlåtande den 4 mars 1958 (nr 4) bland annat, att det var obestriddigt, att omkring 40 000 kronor av privilegiemedlen använts för nämnda ändamål, samt ifrågasatte starkt, om en sådan användning av medlen stod i överensstämmelse med privilegiets syfte. Vad som förekommit syntes utskottet ge stöd åt kravet på kontroll eller revision i någon form beträffande medlens disposition. Det kan i detta sammanhang ha sitt intresse att fästa uppmärksamheten på att utskottets utlåtande publicerades i tidningarna den 8 mars, men att Vetenskapsakademien, oaktat den måste ha ägt kännedom om utskottets uppfattning i saken, den 12 mars beslöt utbetala ytterligare 8 000 kronor till sin i Sellingaffären anlitade jurist utöver de 5 750 kronor, som utbetalats enligt akademiens beslut den 26 februari, således mer än en månad efter det att saken påtalats i riksdagen och offentliggjorts i pressen.

Efter medgivande av Vetenskapsakademien har statens sakrevision sedan granskat akademiens förvaltning i vad den avsåge privilegiemedlen och de fonder, som direkt berördes eller på annat sätt rönt inflytande av almanacksmedel. Därvid har man kunnat konstatera förekomsten av ett betydande överskott å inkomsterna av privilegiet. Detta överskott bör enligt sakrevisionen i första hand tagas i anspråk för understödande av den vetenskapliga verksamhet, vartill för närvarande särskilda statsbidragsanslag å riksstaten anvisats, för budgetåret 1957/58 sammanlagt omkring 660 000 kronor. Enligt revisionens uppfattning ådagalägger den gjorda utredningen, att en begränsning av dessa anslag är möjlig. Ifall överskottet

reserveras för extraordinära ändamål, framstår en sänkning av riksstatsanslagen med sammanlagt omkring 300 000 kronor som möjlig. Anser man däremot, att överskottet successivt bör förbrukas för löpande utgifter, kunna riksstatsanslagen under en kortare tidsperiod helt upphöra att utgå eller ytterligare nedsättas utöver angivna belopp å 300 000 kronor. Vilken lösning som skall väljas är enligt sakrevisionen närmast en budgetavvägningsfråga.

Statskontoret finner i sitt utlåtande det naturligt, att storleken av riksstatsanslagen avväges under hänsynstagande till akademiens möjligheter att finansiera sin verksamhet med till dess förfogande stående medel.

Departementschefens i statsverkspropositionen framlagda förslag innebär en anslagsminskning med 208 900 kronor.

Under återopande av vad statens sakrevision anført i sin utredning och med hänsyn till det ansträngda budgetläget hemställes,

att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts förslag att till Bidrag till vetenskaplig verksamhet vid Vetenskapsakademien för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 500 000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1959

Yngve Hamrin

Wald. Svensson

Gunnar Larsson
i Luttra
